

Istraživanje materijala uključuje slobodno manipuliranje

TEKSTURE

Tekstura i taktilnost dio su našeg svakodnevnog života. Aktivni je dio nas samih, pa nakon dodira odlučujemo što ćemo nositi, sviđa li nam se nešto ili izaziva li ugodu.

Prisutna je u gotovo svakoj sferi ljudske djelatnosti. Taktilnošću istražujemo prostor, ali i predmete koji nas okružuju, komuniciramo neverbalno s okolinom i pokazujemo vlastite emocije. Teksturu doživljavamo putem osjetila vida i dodira. Na našim prstima imamo osjetilne stanice koje osjećaju razliku u podražaju različitih tekstura kada ugledamo sliku leda ili kože, vraćaju nam se sjećanja te prepoznamo kakvi su ti oblici kad ih dodirnemo. Čovjekovom potrebom za dodiranjem nastaje tekstura u vizualnim umjetnostima. Umjetnik koristi teksturu kako bi izazvao osjećaj kod gledatelja. Tekstura kao likovni kontekst veže formu i sadržaj. Ne možemo ju promatrati odvojeno od cjeline, jer je dio likovne kompozicije.

Učeći djecu pismenom izražavanju i stvaranju najprije ih učimo prepoznati i pisati slova, a potom složene govorne i pismene strukture. Analogno tome, slično valja postupati i u području likovne kulture, polazeći od temelja likovnog jezika prema složenijim likovnim strukturama. Projekt teksture odgojitelju dozvoljava uporabu materijala u

smjeru posebnog, neobičnog i neuobičajenog. Likovni poticaji i sadržaj iziskuju upotrebu materijala na posve nov i neobičan način. Kroz odabrani projekt djeca će upoznati nove likovno - tehničke postupke, kao i sam pojam i svojstva tekstura. Jedan od ciljeva je bogatstvo baratanja likovnim materijalima različitih tekstura, a sve u svrhu razvoja motoričke spretnosti djeteta, uočavanja mnoštva detalja kao i otkrivanje novih osjećaja.

Spoznajni razvoj temelji se na poticanju kognitivnih procesa, putem kojih potičemo sposobnost opažanja, kao i spoznaje prostora i predmeta (teksture). Manipuliranjem raznim teksturama omogućujemo spoznaje otkrivanja nepoznatog o materijalima, te se dijete potiče na uočavanje problema. Ono opaža slijed i veze, te ih provjerava promatranjem, raznim oblicima izražavanja, stvarajući osebujna likovna djela. Kroz radoznalost i aktivni stvaralački

odnos djetete pronalazi odgovore. Praćenjem djece i njihove igre odgojitelj nastavlja poticati želju kod djece za novim materijalima, oblicima

ali i novim tehnikama, te ih podići na jednu višu razinu. Materijali kojima djetete može manipulirati (presavijati ih, utiskivati, gužvati, gnječiti, savijati, trgati) imaju osebujnu važnost, jer iste koristi u svojim stvaralačkim kreacijama. Neki materijali uporabom proizvode zvukove, drugi ne. To su svojstva koja djetete upoznaje izravno i aktivnim istraživanjem. Istraživanje materijala uključuje slobodno manipuliranje pijeskom, glinom, vunom, žicom i drugim neoblikovanim materijalima. Važno je napomenuti da istraživanje rastresnih materijala djetetu omogućuje kvalitetna senzorička iskustva, te ih najčešće doživljavaju kao škakljiv, hrapav, gladak i slično. Navedena iskustva do kojih djetete dolazi aktivnim istraživanjem imaju veliku odgojno-obrazovnu vrijednost. Važno je nastaviti osluškivati djetete i njegove potrebe, angažirati sva osjetilna područja, istraživati i kombinirati vizualne i taktilne kvalitete, promijeniti materijale i uvesti različite metode korištenja kako bi djetete i dalje izražavalo vlastite osjećaje i oslobodilo umjetnika u sebi.

Pripremila: Ines Kinder, odgojiteljica

Literatura:

Herceg, L., Rončević, A., Karlavaris, B., 2010. Metodika likovne kulture djece rane i predškolske dobi, Zagreb: Alfa d.d.

Jakubin, M., 1999. Likovni jezik i likovne tehnike: temeljni pojmovi, Zagreb: Educa.